

УДК 612.014.482:615.838

ПРОБЛЕМИ І ПРИНЦИПИ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОТЕРПІЛИХ ВНАСЛІДОК АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

*К.Д.Бабов, А.Г.Литвиненко, М.М.Данилаш,
Т.А.Беличенко, М.І.Фатула, С.Б.Фекийшгазі,
М.І.Лазорик, В.І.Урбан, Ф.С.Сухан*

Український НДІ курортології та медичної
реабілітації (м.Одеса),
об'єднання "Закарпаткурорт", Ужгородський
державний університет

Дані літератури, а також наші власні дослідження (К.Д.Бабов і співавт., 1995; М.М.Данилаш, 1995) свідчать, що в резуль-

таті одночасної дії комплексу негативних факторів (зовнішнє і внутрішнє іонізуюче опромінення, стресові ситуації, порушення харчування та ін.), як наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, у потерпілих розвивається поєднана патологія органів травлення в комбінації з різноманітними порушеннями інших систем організму. На нашу думку, така картина обумовлена універсальністю впливу згаданих факторів на загальні регуляторні механізми — нервову, ендокринну, імунну системи а також на обмін речовин.

Очевидним є той факт, що з появою даної категорії хворих повинна би змінитись жорстка система спеціалізації санаторно-оздоровчих закладів, яка тривалий час домінувала у вітчизняній курортології, що потребує функціональної перебудови оздоровниць, а також певних матеріальних і фінансових ресурсів. З іншого боку, особливості перебігу соматичних захворювань, ініційованих у т.ч. і іонізуючою радіацією, змінюють реакцію як окремих органів, так і організму в цілому на застосування в процесі лікування природних та преформованих фізичних факторів. Про це свідчать наші попередні повідомлення (К.Д.Бабов и соавт., 1992; М.М.Данилаш і співавт., 1992, 1996).

Невідкладного вирішення потребує розробка і впровадження в практику санаторно-курортних закладів України адекватних та ефективних методик оздоровлення дітей із територій жорсткого радіоекологічного контролю, оскільки, за даними клініцистів, там постійно і невпинно зростає захворюваність серед дитячого і підліткового контингентів населення.

З огляду на наведені вище дані, вважаємо, що формування комплексів лікування в процесі курортної реабілітації осіб, що потерпіли від іонізуючої радіації, повинно проводитись індивідуально для кожного хворого, з урахуванням стану його здоров'я, ступеню зрушень нервової, ендокринної та імунної систем, а також індивідуальної реакції на дію того чи іншого фізичного фактора. При цьому перевагу слід віддавати факторам, які володіють широким спектром позитивної дії як на патологічні зміни в органах і системах, так і на регуляторні механізми та обмінні процеси в організмі людини.

Наші наукові дослідження і десятилітній практичний досвід оздоровлення потерпілого від іонізуючої радіації населення переконують, що до таких чинників слід віднести, перш за все, внутрішній прийом мінеральних вод, природні і штучні загальні ванни, гідропатичні процедури, апаратну фізіотерапію (синусої-

дальні модульовані струми, електросон; електрофорез розчинів фармакологічних препаратів та ін.). З огляду на високу частоту нейроциркуляторних порушень, вважаємо недоцільним використання озокеритових аплікацій на обширні ділянки тіла у даної категорії хворих.

Проведені нами спостереження свідчать, що дотримання наведених вище принципів сприяє досягненню високої ефективності курортної реабілітації всіх груп потерпілого внаслідок Чорнобильської катастрофи населення (ліквідаторів, евакуйованих, працівників атомної станції та об'єкту "Укриття", а також народжених від них дітей).